

# Flora en faunaonderzoek, Weleweg Enschede

*Nader onderzoek vleermuizen Weleweg Enschede  
Definitief*



# Flora en faunaonderzoek, Weleweg Enschede

*Nader onderzoek vleermuizen Weleweg Enschede Definitief*

## **Opdrachtgever**

Mevrouw Vrij - Hoogendoorn  
Weleweg 325  
7548 PK ENSCHEDE

## **Opdrachtnemer**

Eelerwoude  
Postbus 53  
7470 AB Goor  
T (0547) 26 35 15  
F (0547) 26 33 15  
E [info@eelerwoude.nl](mailto:info@eelerwoude.nl)  
I [www.eelerwoude.nl](http://www.eelerwoude.nl)

## **Projectgegevens:**

Projectnummer: P6343  
Datum: 13-1-2014  
Projectleider: G. Lubbers  
Opgesteld: V. de Lenne  
Gecontroleerd: Roelof Jan Koops

© Eelerwoude 2013, niets uit deze uitgave mag  
worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt  
worden zonder schriftelijke toestemming van  
Eelerwoude bv.

De opmaak van dit rapport gaat uit van dubbelzijdig  
afdrukken

# INHOUD

<b>1</b>	<b>INLEIDING</b> .....	<b>4</b>
1.1	Aanleiding en doel .....	4
<b>2</b>	<b>HUIDIGE SITUATIE &amp; ONTWIKKELING</b> .....	<b>5</b>
2.1	Huidige situatie .....	5
2.2	Voorgenomen ontwikkelingen.....	5
<b>3</b>	<b>NATUURWETGEVING</b> .....	<b>6</b>
3.1	Flora- en faunawet beschermt flora en fauna .....	6
<b>4</b>	<b>METHODE</b> .....	<b>7</b>
4.1	Bureauonderzoek.....	7
4.2	Veldonderzoek .....	7
<b>5</b>	<b>ONDERZOEKSRESULTATEN &amp; ANALYSE</b> .....	<b>8</b>
5.1	Vleermuizen .....	8
<b>6</b>	<b>CONCLUSIES EN ADVIES</b> .....	<b>11</b>
6.1	Conclusie .....	11
6.2	Eindconclusie.....	11
	<b>LITERATUURLIJST</b> .....	<b>12</b>
	<b>BIJLAGEN</b> .....	<b>13</b>

# 1

## INLEIDING

### 1.1 Aanleiding en doel

Naar aanleiding van een door Koenders Partners uitgevoerde Quicksan is duidelijk geworden dat het erf aan de Weleweg 325 in Enschede potentieel geschikt is voor vleermuizen. In figuur 1 is de ligging van het gebied en de gebiedsbegrenzing weergegeven. Uit de bevindingen van het uitgevoerde verkennende onderzoek blijkt dat bij de voorgenomen ontwikkeling negatieve effecten kunnen optreden op de soortgroep vleermuizen. Om te komen tot een juiste effectenbepaling in het kader van de Flora- en faunawet is nader onderzoek naar de soortgroep vleermuizen uitgevoerd. Dit nader onderzoek is uitgevoerd in het voorjaar en de zomer van 2013.

Doel van het onderzoek is om een beeld te krijgen van de aanwezige beschermde soorten, om aan de hand hiervan uitspraken te doen over (mogelijke) effecten van de voorgenomen plannen en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen.

In dit rapport worden de resultaten van het nader onderzoek gepresenteerd en getoetst aan de Flora- en faunawet.



Figuur 1. Ligging en begrenzing van het plangebied.

# 2

## HUIDIGE SITUATIE & ONTWIKKELING

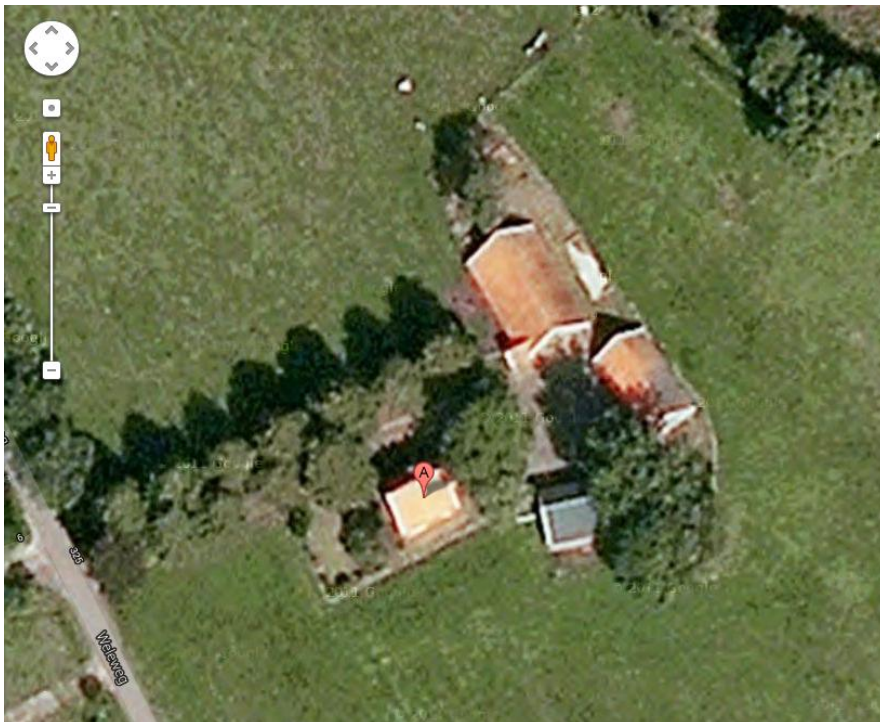
### 2.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt ten zuidwesten van Boekelo, en omvat het erf aan de Weleweg 325. In figuur 2 is de ligging van het plangebied weergegeven.

Op het erf bevindt zich een woonhuis, een kapschuur en twee voormalige veeschuren. De weg naar het erf wordt begeleid door een bomenrij, tevens staan er enkele imposante vrijstaande bomen op het erf (zomereik). Daarnaast is een fruitboomgaard aanwezig.

### 2.2 Voorgenomen ontwikkelingen

Binnen het plangebied worden de bestaande veeschuur op het erf gesloopt, het gaat om de veeschuur (voormalige grupstal) aan de noordkant. De overige bebouwing op het erf (kapschuur, voormalige veeschuur en woonhuis) blijven gehandhaafd.



Figuur 2: Weleweg 325, Enschede (bron google maps)

# 3

## NATUURWETGEVING

De natuurwet- en regelgeving kent twee sporen, namelijk een gebiedsgericht (Natuurbeschermingswet 1998) en een soortgericht spoor (Flora- en faunawet). Met de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 zijn de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn in de nationale wetgeving geïmplementeerd.

### 3.1 Flora- en faunawet beschermt flora en fauna

De Flora- en faunawet richt zich op de bescherming van soorten. De Flora- en faunawet gaat uit van het 'nee, tenzij'-principe. Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk. Centraal hierbij staat de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende planten en dieren en hun leefomgeving.

Onder bepaalde voorwaarden is een algemene vrijstelling van de ontheffingsplicht van de Flora- en faunawet van toepassing. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het plangebied. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden:

- Soorten van tabel 1 – algemene soorten – lichtste beschermingsregime
- Soorten van tabel 2 – overige soorten – middelste beschermingsregime
- Soorten van tabel 3 – genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMvB – zwaarste beschermingsregime

Vogels nemen in de Flora- en faunawet een bijzondere positie in. Vogels worden tijdens het broedseizoen beschermd door de Flora- en faunawet. Voor het aantasten van broedende vogels geldt een zware toets vergelijkbaar met tabel 3-soorten. Daarnaast zijn voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van een aantal vogelsoorten jaarrond beschermd (mits niet definitief verlaten). Het betreft nesten van boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, huismus, havik, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief en zwarte wouw.

Voor tabel 1-soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling van de ontheffingsplicht en is daarom geen ontheffing nodig. Op deze groep van soorten wordt in dit onderzoek niet uitgebreid ingegaan. Zie bijlage 1 voor een uitgebreide beschrijving en toelichting op de Flora- en faunawet. In hoofdstuk 5 wordt verder ingegaan op de aanwezigheid van beschermde soorten.

# 4

## METHODE

De aanwezige natuurwaarden zijn in beeld gebracht op basis van een veldbezoek op 30 mei en 1 juli 2013 en aanvullende informatie uit diverse literatuurbronnen.

### 4.1 Bureauonderzoek

Voor het bureauonderzoek is gebruik gemaakt van een aantal provinciale en regionale verspreidingsatlassen. Voor een overzicht van geraadpleegde bronnen verwijzen we u naar de literatuurlijst.

### 4.2 Veldonderzoek

#### Vleermuizen

Het onderzoek heeft zich gericht op het vaststellen van soortensamenstelling, aantallen, gebruiksfunctie van het gebied voor vleermuizen en het vaststellen van verblijfplaatsen (kraamverblijven, zomerverblijven etc.), vliegroutes en foerageergebieden. Het veldonderzoek in het voorjaar en de zomer van 2013 heeft zich gericht op de aanwezigheid van zomer- en kraamverblijfplaatsen van vleermuizen.

Tijdens het onderzoek is beargumenteerd afgeweken van het landelijke geldende vleermuisprotocol (versie 2013). Gezien de bouwstijl van de schuur (enkel steensschuur met veel tocht met de pannen los op de latten) en de resultaten van het vleermuisonderzoek in het voorjaar/zomerwaarnemingen is er geen onderzoek uitgevoerd in de balts/paartijd van vleermuizen, zoals gebruikelijk in het Vleermuisprotocol. Vanwege het open karakter en bouwstijl is de schuur ongeschikt als winterverblijfplaats of zwermverblijfplaats voor vleermuizen. Ook als paarverblijfplaats zal de schuur geen belangrijke functie vervullen.

De veldbezoeken hebben plaatsgevonden in de avonduren (van ruim voor zonsondergang tot ruim daarna). De vleermuisinventarisaties zijn op de volgende data uitgevoerd: 30 mei en 1 juli 2013. De weersomstandigheden tijdens de veldbezoeken waren gunstig voor het waarnemen van vleermuizen (weinig wind, geen neerslag, > 12° C).

Tijdens het vleermuisonderzoek is gebruik gemaakt van een batdetector Pettersson D100 in combinatie met een Pettersson D240X. Hiermee kunnen de ultrasone geluiden die vleermuizen tijdens het vliegen uitzenden voor het menselijk gehoor hoorbaar gemaakt worden.

# 5

## ONDERZOEKSRESULTATEN & ANALYSE

Dit hoofdstuk beschrijft de tijdens het veldonderzoek waargenomen soorten, al dan niet aangevuld met gegevens uit literatuur en andere informatiebronnen.

### 5.1 Vleermuizen

Alle vleermuizen zijn strikt beschermd (tabel 3 van de Flora- en faunawet). Er zijn meerdere soorten in het projectgebied en de directe omgeving aangetroffen. De aangetroffen soorten worden hieronder besproken. In bijlage 2 zijn de soortenkaarten opgenomen.

#### 5.1.1 Voorkomen en functie

##### Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is in Nederland de meest algemene vleermuissoort. De soort wordt veelvuldig waargenomen in stedelijk gebied. (Kraam)kolonies zijn in Nederland vooral in gebouwen aangetroffen. Voorbeelden van verblijfplaatsen in gebouwen zijn ruimtes in spouwmuren en achter boeiboorden en gevelbetimmering. Gebouwen worden ook als winterverblijf gebruikt, waarbij (mogelijk) vergelijkbare plaatsen als in de zomer benut worden, mits deze vorstvrij zijn.

##### *Foerageergebied*

Binnen het projectgebied zijn ongeveer 5 foeragerende gewone dwergvleermuizen aangetroffen. De soort foerageert met name in de luwte van de beplanting en bebouwing op het erf.

##### *Verblijfplaatsen*

In het woonhuis is een verblijfplaats van gewone dwergvleermuis vastgesteld. Het gaat om 5 exemplaren die uitvlogen rond het lood rondom de schoorsteen en onder de dakpannen. Gezien het aantal gaat het hier waarschijnlijk niet om een kraamverblijfplaats, maar om een groepje overzomerende mannetjes. In het woonhuis is geen spouwmuur aanwezig.

##### *Vliegroutes*

Langs de beplanting langs de oprijlaan zijn enkele langsvliegende gewone dwergvleermuizen vastgesteld (3-5). Het gaat hierbij echter vooral om de gewone dwergvleermuizen die het erf verlaten richting foerageergebied. Van een actieve vliegroute binnen het plangebied is geen sprake



### Laatvlieger

De laatvlieger komt in Nederland vrij algemeen voor (al laat de soort wel een dalende trend zien). Laatvlieger jaagt boven open tot halfopen landschap, vooral in de beschutting van opgaande elementen zoals bosranden, heggen en lanen. Kraamkolonies komen in Nederland voor zover bekend alleen in gebouwen voor. Deze bevinden zich in de spouwmuur, achter en onder de (dak)betimmering, onder daklijsten en dakpannen of onder het lood rondom de schoorsteen. Soms worden ze ook op zolders aangetroffen.

### *Foerageergebied*

Van laatvlieger is een enkele exemplaar kortstondig jagend op het erf aangetroffen.

### *Verblijfplaatsen*

Laatvlieger heeft een verblijfplaats in het te behouden woonhuis. Tijdens het veldwerk zijn twee exemplaren aangetroffen die uitvlogen vanachter het lood rondom de schoorsteen. Gezien het aantal gaat het ook hier waarschijnlijk om overzomerende mannetjes. Van laatvlieger is bekend dat zogende vrouwtjes gedurende avond en nacht vaak terugvliegen naar hun verblijfplaats om hun jongen te zogen, dit is niet vastgesteld wat een extra indicatie geeft dat het hier waarschijnlijk om overzomerende (mannelijke) dieren gaat.

### *Vliegrouete*

Laatvlieger maakt geen gebruik van de groenstructuren op het erf als vliegrouete, deze soort is ook minder afhankelijk van groenstructuren als vliegrouete dan veel kleinere vleermuissoorten.

### Overige vleermuissoorten

Op grote afstand van het plangebied is een overvliegende rosse vleermuis waargenomen deze heeft geen binding met de groenstructuren op het erf. Overige vleermuissoorten (o.a gewone grootoorvleermuis) zijn niet waargenomen binnen het plangebied.

## **5.1.2 Effecten en ontheffing**

### **Effecten**

#### Gewone dwergvleermuis

Aangezien de woning waarin een zomerverblijfplaats is vastgesteld gehandhaafd blijft, worden negatieve effecten op verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis uitgesloten. Gewone dwergvleermuis gebruikt de laan naar het erf om langs te vliegen deze bomen blijven behouden waardoor deze vliegrouete gehandhaafd blijft. Ook blijft het erf geschikt als foerageergebied voor gewone dwergvleermuis. Wel dient rekening gehouden te worden met verlichting. In de huidige situatie is het erf slechts beperkt verlicht en in de toekomst zal de verlichting naar verwachting toenemen. Indien rekening wordt gehouden met verlichting worden negatieve effecten op gewone dwergvleermuis niet verwacht.

#### Laatvlieger

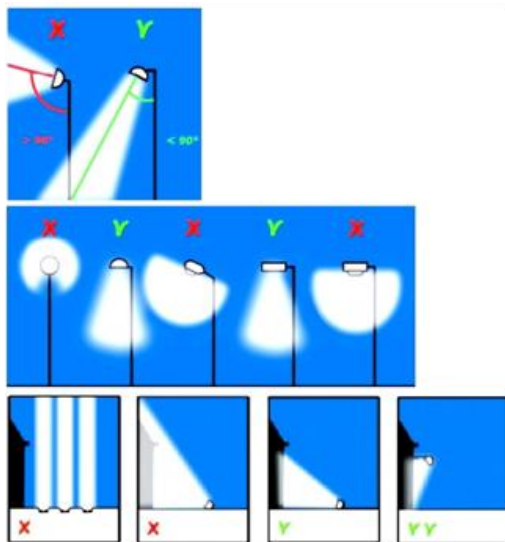
Met de ruimtelijke ontwikkelingen worden geen negatieve effecten verwacht op laatvlieger. De verblijfplaats in de woning blijft behouden, tevens blijft het erf geschikt als foerageergebied voor laatvlieger. Wel dient rekening gehouden met verlichting.

## Ontheffing

Het aanvragen voor een ontheffing voor vleermuizen is niet noodzakelijk, mits rekening wordt gehouden met verlichting.

## Verlichting

Een aantal nachtactieve dieren, zoals vleermuizen, uilen en marters, zijn gevoelig voor verlichting. Er zijn soorten die kunstlicht zoveel mogelijk vermijden, zoals watervleermuis, en er zijn soorten die rond lantaarnpalen jagen, zoals rosse vleermuis. Op dit moment is binnen en rondom het plangebied beperkt verlichting aanwezig en in de nieuwe situatie zal de verlichting enigszins toenemen. Verwacht wordt dat met de toename van verlichting rondom de te ontwikkelen locatie(s) geen negatief effect zal optreden op de aanwezige soorten. De aangetroffen soorten gelden namelijk niet als bijzonder gevoelig voor verstoring door verlichting. Er dient wel te allen tijde rekening gehouden te worden met verlichting, door verlichting tot een minimum te beperken en directe belichting van de omgeving en onverlichte gebiedsdelen te voorkomen. Dit kan o.a. door gerichte verlichting (met leds) aan te brengen (figuur 3). Gekozen kan worden voor de toepassing van vleermuisvriendelijke verlichting. Uit recent onderzoek is gebleken dat amberkleurige verlichting vleermuisvriendelijk is. Op de site van de Zoogdiervereniging Nederland ([www.zoogdiervereniging.nl](http://www.zoogdiervereniging.nl)) is hierover meer informatie te vinden. Indien alsnog niet of nauwelijks verlichte landschapselementen (direct) verlicht worden, kunnen een ontheffing, aanvullende maatregelen of nader onderzoek noodzakelijk zijn.



*Figuur 3. Voorbeelden van verschillende type armaturen en plaatsingen om lichthinder te*

# 6

## CONCLUSIES EN ADVIES

### 6.1 Conclusie

Tijdens het vleermuisonderzoek zijn 3 vleermuissoorten aangetroffen; gewone dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis. In de te slopen schuur zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Wel is een verblijfplaats van laatvlieger en gewone dwergvleermuis aangetroffen in het te behouden woonhuis. Aangezien hier geen veranderingen plaatsvinden worden er geen negatieve effecten op deze verblijfplaatsen verwacht. Wel dient rekening gehouden te worden met verlichting, in de huidige situatie is slechts beperkt verlichting aanwezig en in de toekomst zal dit naar verwachting enigszins toenemen. Indien rekening wordt gehouden met de toepassing van verlichting worden met de ruimtelijke ontwikkeling geen negatieve effecten op vleermuizen verwacht.

### 6.2 Eindconclusie

De voorgenomen werkzaamheden (sloop schuur) kan doorgang vinden vanuit de natuurwetgeving, mits rekening wordt gehouden met verlichting.

# LITERATUURLIJST

Dienst Regelingen, 2009. *Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijk ingrepen Flora- en faunawet.*

Dienst Regelingen, 2009. *Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijk ingrepen.*

Douma, M., C.M.P. Zoon en A.D. Bode, 2011. *De zoogdieren van Overijssel, leefwijze en verspreiding in de periode 1970 t/m 2010.* Uitgeverij Profiel, Bedum.

Koninklijke Vermande, 1999-2007. *Planten en dieren, Flora- en faunawet, band 1, 2, 3 en 4,* SDU Uitgeverij, Den Haag.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2004. *501 Algemene Maatregel van Bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen,* Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden.

Waarnemingen - [www.waarneming.nl](http://www.waarneming.nl)

## BIJLAGEN

# **Bijlage 1. Toelichting Flora- en faunawet**

## **Inleiding**

Per 1 april 2002 is de Flora- en faunawet in werking getreden. In deze wet, gepubliceerd op 14 juli 1998 in het Staatsblad 402, is de soortbescherming geregeld van in Nederland inheemse in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. De wet sluit aan op de Europese natuurregelgeving (Natura 2000). De wet is in plaats gekomen voor de Jachtwet, de Vogelwet 1936, de soortenparagraaf uit de Natuurbeschermingswet, de Wet bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten en de soortbeschermingscomponent uit de Europese Habitatrichtlijn en de Europese Vogelrichtlijn. Deze Europese soortenbescherming heeft met de Flora- en faunawet dus een Nederlandse vertaling gekregen.

## **Zorgplicht**

De Flora- en faunawet gaat over de bescherming van ongeveer 500 planten- en diersoorten, van de 36.000 soorten die in Nederland voorkomen. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij-principe'). Centraal staat hierbij de zorgplicht, wat inhoudt dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten en hun leefomgeving. De wet erkent hierbij de intrinsieke waarde van de in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. Alle soorten hebben een eigen rol in het ecosysteem en dragen bij aan de biodiversiteit. Dat betekent dat voor de wet alle dieren en planten van onvervangbare waarde zijn en dat daar dus zorgvuldig mee omgegaan moet worden. Het gevolg is onder andere, dat iedereen die redelijkerwijs weet of kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor beschermde dier- of plantensoorten worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten, dan wel naar redelijkheid alle maatregelen te nemen om die gevolgen te voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

## **Beschermde soorten**

Via de Flora- en faunawet worden de volgende planten- en diersoorten beschermd:

ruim 100 inheemse plantensoorten die van nature in Nederland in het wild voorkomen;

- alle soorten vogels die van nature op het grondgebied van de lidstaten van de EU in het wild voorkomen;
- alle zoogdieren die van nature in Nederland in het wild voorkomen, met uitzondering van bruine rat, zwarte rat en huismuis;
- alle amfibieën en reptielen die van nature in Nederland in het wild voorkomen;
- vissen, en schaal- en schelpdieren voorzover ze niet onder de Visserijwet vallen;
- bepaalde soorten insecten (bijvoorbeeld vlinders, libellen en mieren);

Als beschermde inheemse soort kunnen door middel van algemene maatregel van bestuur worden aangewezen. Het gaat om soorten die van nature in Nederland voorkomen en: die in hun voortbestaan bedreigd of gevaar lopen in hun voortbestaan bedreigd worden; mogelijk in hun voortbestaan bedreigd worden door overmatige benutting en die uit Nederland zijn verdwenen, maar waarvan de kans op terugkeer reëel is.

## **Verbodsbepalingen**

Om de instandhouding van de wettelijk beschermde soorten te waarborgen, moeten negatieve effecten op die instandhouding voorkomen worden. Welke negatieve effecten dat precies zijn, kan niet in een lijst opgesomd worden. Dat is afhankelijk van soort, locatie en aard van de ingreep. Om die bescherming toch enigszins concreet te maken, zijn een aantal voor planten en dieren

schadelijke handelingen als verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet opgenomen. De belangrijkste artikelen zijn:

- Artikel 8: het is verboden beschermde planten te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- Artikel 9: het is verboden beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Artikel 10: het is verboden beschermde dieren opzettelijk te verontrusten.
- Artikel 11: het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
- Artikel 12: het is verboden eieren van beschermde dieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

### **Ontheffing**

Bij werkzaamheden waarbij een schadelijk effect optreedt voor beschermde soorten, is een ontheffing of vrijstelling nodig op de in de wet gestelde verbodsbepalingen (artikel 8 tot en met 18). In artikel 75 van de Flora- en faunawet wordt de mogelijkheid geboden om ontheffing aan te vragen op de verbodsbepalingen. De bevoegdheid om een ontheffing te verlenen in het kader van artikel 75 van de Flora- en faunawet ligt bij de Staatssecretaris van Economische Zaken. Een aanvraag tot ontheffing kan worden ingediend bij Dienst Regelingen van het Ministerie van Economische Zaken. Bij de ontheffingverlening gelden, afhankelijk van de status van de soort, verschillende voorwaarden waaraan voldoen moet worden. Onderscheid wordt gemaakt in een lichte toets en een uitgebreide toets.

De **lichte toets** geldt voor algemene soorten en overige soorten (categorie 1 en 2; zie vrijstelling). De lichte toets houdt in dat de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar mogen brengen (doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding).

De **uitgebreide toets** geldt voor soorten die in bijlage IV van de Habitatrichtlijn zijn opgenomen, voor soorten van bijlage 1 AMvB artikel 75 en voor beschermde vogelsoorten (categorie 3; zie vrijstelling). De uitgebreide toets houdt in dat:

- de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar mogen brengen (doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding) en
- er geen alternatief is voor de activiteiten en
- er sprake is van groot maatschappelijk belang (zoals volksgezondheid, openbare veiligheid et cetera) en
- de werkzaamheden zodanig worden uitgevoerd dat er sprake is van zorgvuldig handelen.

### **Vrijstelling**

In het *'Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen'*, ook wel AMvB artikel 75 genoemd, zijn (onder andere) een aantal wijzigingen rondom ontheffingen en vrijstellingen beschreven. In het kort houdt de wijziging in dat niet altijd meer een ontheffing noodzakelijk is.

De vrijstellingsregeling bevat vrijstellingen voor activiteiten die vallen onder:

- bestendig beheer en onderhoud (ook in landbouw en bosbouw),
- bestendig gebruik en
- ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen. Hierbij is onderscheid gemaakt in drie categorieën, waarin soorten zijn ingedeeld op basis van zeldzaamheid en kwetsbaarheid.

#### *Tabel 1 – Algemene soorten*

Voor deze soorten geldt de lichtste vorm van bescherming. Als de werkzaamheden of activiteiten vallen onder de hierboven beschreven activiteiten, dan geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen van Artikel 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de lichte toets. Uiteraard geldt wel de algemene zorgplicht.

#### *Tabel 2 – Overige soorten*

Deze soorten genieten een zwaardere bescherming. Er geldt alleen een vrijstelling als sprake is van werkzaamheden of activiteiten zoals hierboven beschreven én indien gehandeld wordt volgens een, door de Staatssecretaris van EL&I, goedgekeurde gedragscode. Indien niet gewerkt wordt volgens een gedragscode, kan het aanvragen van een ontheffing noodzakelijk zijn. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de lichte toets.

#### *Tabel 3 – Soorten, genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 AMvB artikel 75*

Deze soorten genieten de zwaarste bescherming. Ook al is sprake van werkzaamheden zoals hierboven beschreven, dan hangt het van de precieze aard van de werkzaamheden af of een vrijstelling met gedragscode geldt, of een ontheffing noodzakelijk is. Voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geldt altijd dat voor deze soorten een ontheffing moet worden aangevraagd. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de uitgebreide toets.

#### *Vogels*

Vogelsoorten zijn niet opgenomen in de hierboven genoemde categorieën. Voor verstoring van vogels en vogelnesten wordt geen ontheffing verleend voor ruimtelijke inrichting of ontwikkeling en niet voor dwingende redenen van openbaar belang. Voor vogels geldt dat u alleen ontheffing kunt krijgen op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Dat zijn: bescherming van flora en fauna, veiligheid van het luchtverkeer, volksgezondheid of openbare veiligheid. Buiten het broedseizoen mogen de nestplaatsen, zonder ontheffing, worden verstoord. Daarbij geldt geen standaardperiode voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. De meeste vogels broeden tussen medio maart en medio juli. Van een (beperkt) aantal vogels is de nestplaats jaarrond beschermd. Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet het gehele seizoen:

1. Nesten die binnen en buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop.
3. Nesten van vogels die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Nesten die niet het hele jaar door zijn beschermd in de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermd vogelnesten' worden de volgende soorten aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd. Categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.



5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

### **Mitigatie**

Negatieve effecten en daarmee een ontheffingsaanvraag kunnen worden voorkomen door vooraf gaand aan het project mitigerende (= verzachtende) maatregelen op te stellen en uit te voeren. Het gaat dan om het behoud van de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats van de soort.

## Bijlage 2. Verspreidingskaarten vleermuizen

